

**Ravijuhendi "Lamatiste ennetus ja lamatishaavandite ravi"
töörühma ja sekretariaadi koosolek nr. 2
9.novembril 2021. a**

Kl 10.00 - 14.00, Zoom`is

Osalesid töörühma liikmed: Helgi Kolk, Riina-Renate Int, Irina Jelagina, Helena Tern, Angela Paulin, Aimi Mägi, Aina Saarma

ja sekretariaadi liige: Ljudmilla Linnik

Püsisekretariaadi esindaja: Tatjana Meister

Koosolekut juhatas: Helgi Kolk

Protokollis: Ljudmilla Linnik, Tatjana Meister

Koosoleku päevakord:

1. Huvide deklareerimine
2. Ravijuhendite AGREE hinnangute tutvustamine töörühmale
3. Tõendusmaterjal ravijuhendites, lisaotsingute vajaduse arutelu

1. Huvide deklaratsioonid:

Töörühma liikmete huvide deklaratsioonides muutusi ei toimunud.

2. Sekretariaat tutvustas töörühmale süstemaatilise otsinguga leitud ravijuehndeid ja sekretariaadi poolt nendele ravijuhenditele antud hinnanguid.

Ravijuhendite süstemaatiline otsing tehti andmebaasis PubMed 07.12.2021 järgmise strateegia alusel:

((("Pressure Ulcer"[Mesh] OR Bedsore[Title/Abstract] OR Decubitus[Title/Abstract] OR Decubitus ulcer[Title/Abstract] OR Pressure damage[Title/Abstract] OR Pressure injury[Title/Abstract] OR Pressure lesion[Title/Abstract] OR Pressure sore[Title/Abstract] OR Hospital acquired pressure injury[Title/Abstract] OR HAPI[Title/Abstract] OR Pressure ulcer[Title/Abstract] OR PU[Title/Abstract])) AND ("Practice Guideline" [Publication Type] OR "Practice Guidelines as Topic"[Mesh] OR "Standard of Care"[Mesh] OR guideline [Title/Abstract] OR clinical

guideline[Title/Abstract] OR recommendation[Title/Abstract] OR standard of care[Title/Abstract] OR practice guideline[Title/Abstract])) AND (("2016/01/01"[Date - Publication] : "2021/12/06"[Date - Publication]))

Esimese otsinguga leiti 236 kirjet, millest valiti välja 8 käitlusalaga sobivat ravijuhendit. Sirveotsingu käigus lisati huvipakkuvate ravijuhendite hulka veel ühe juhendi. Teemakohaste ravijuhendite kvaliteeti hinnati töövahendiga AGREE II. Iga ravijuhendit hindas teineteisest sõltumatult kaks sekretariaadi liiget, lahkarvamuste esinemisel hindas ravijuhendi sõltumatult esimesest kahest hindajas kolmas sekretariaadi liige

	Juhend	AGREE hinnang	Küsimused, millele juhend vastuseid annab annab (nt K1- lk..., K2 - lk... jne)
1	Assessment and management of pressure injuries for the interprofessional team, 3rd edition (2016) Registered Nurses' Association of Ontario (RNAO) https://rnao.ca/bpg/guidelines/pressure-injuries	75%	
2	Roufogalis AL, Hutchinson ML. Best Practices in Pressure Injury Treatment. <i>Crit Care Nurs Clin North Am.</i> 2020;32(4):501-520. doi:10.1016/j.cnc.2020.08.002 https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/33129410/	Madala kvaliteediga, alla 20%	K4, K5, K8
3	https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/30194884/ Fujiwara H, Isogai Z, Irisawa R, et al. Wound, pressure ulcer and burn guidelines - 2: Guidelines for the diagnosis and treatment of pressure ulcers, second edition. <i>J Dermatol.</i> 2020;47(9):929-978. doi:10.1111/1346-8138.14587 ---> ravijuhendi originaal, 2016.aastal tehtud update on siin https://static.s123-cdn.com/uploads/3851963/normal_5f4bf889b678f.pdf	67%	
4	https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32286202/ Rivolo M, Dionisi S, Olivari D, et al. Heel Pressure Injuries: Consensus-Based Recommendations for Assessment and Management. <i>Adv Wound Care (New Rochelle).</i> 2020;9(6):332-347. doi:10.1089/wound.2019.1042	75%	Only heel pressure wounds K4 - lk 339 K5 -lk 339, 341
5	https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32058441/ The Role of Nutrition for Pressure Injury Prevention and Healing: The 2019 International Clinical Practice Guideline Recommendations. <i>Adv Skin Wound Care.</i> 2020;33(3):1-2. doi:10.1097/01.ASW.0000654548.09548.2b	83%	
6	HSE National Wound Management Guidelines 2018 https://healthservice.hse.ie/filelibrary/onmsd/hse-national-	100%	Annab osaliselt vastuseid kliinilisele

	wound-management-guidelines-2018.pdf Kodulehekülj https://healthservice.hse.ie/about-us/onmsd/quality-nursing-and-midwifery-care/hse-national-wound-guidelines-2018.html		K3 (lk 20-21), K7 ja K8 (lk 64-65), K2 (lk 158-160) ja põhjalikult K 9 (lk 40-47 ja 169-174) ja K4 (lk 81-90) küsimustele.
7	Prevention and Treatment of Pressure Ulcers/Injuries: Clinical Practice Guideline The International Guideline, 2019 https://www.internationalguideline.com/guideline	83%	Leidub vastuseid enamikule küsimustele
8	2018 surveillance of pressure ulcers: prevention and management (NICE guideline CG179, 2014) https://www.nice.org.uk/guidance/cg179/resources/2018-surveillance-of-pressure-ulcers-prevention-and-management-nice-guideline-cg179-6601266685/chapter/Surveillance-decision?tab=evidence <u>We checked this guideline in November 2018.</u> We found no new evidence that affects the recommendations in this guideline. New evidence was found for most areas of the guideline focussing on adults (few studies were found specifically in children and young people), and were either consistent with current recommendations or insufficient to propose an update. We therefore currently propose to not update the guideline. <i>2018.aasta update, uuenenud versioonid ei ole sisuliselt midagi muutunud, kuna töörühm ei pidanud vajalikuks uute soovitusete koostamist. Siiski võime kasutada seda juhendit tõendusmaterjali allikana, kuna update tehti viimase viie aasta jooksul (2018.aastal).</i>	100%	Vastused kõikidele küsimustele ja GRAE tabelid vt lisamaterjalides (appendix A-P) https://www.nice.org.uk/guidance/cg179/evidence Uuendamise käigus leitud uus tõendusmaterjal vt siit https://www.nice.org.uk/guidance/cg179/evidence/appendix-a-summary-of-evidence-from-surveillance-pdf-6601266686 NV! Uus tõendusmaterjal siiski ei mõjutanud olemasolevaid soovitusi, st soovitusused jäid samaks!

Töörühm vaatas ravijuhendid läbi ja otsustas kaasata järgmised juhendid:

1. Assessment and management of pressure injuries for the interprofessional team, 3rd edition. Registered Nurses' Association of Ontario (RNAO; 2016) [93].
2. Fujiwara H, Isogai Z, Irisawa R, et al. Wound, pressure ulcer and burn guidelines - 2: Guidelines for the diagnosis and treatment of pressure ulcers, second edition (2020) [37].

3. Rivolo M, Dionisi S, Olivari D, et al. Heel Pressure Injuries: Consensus-Based Recommendations for Assessment and Management (2020) [94].
4. The Role of Nutrition for Pressure Injury Prevention and Healing: The 2019 International Clinical Practice Guideline Recommendations (2020) [95].
5. HSE National Wound Management Guidelines (HSE; 2018) [96]
6. Prevention and Treatment of Pressure Ulcers/Injuries: Clinical Practice Guideline. The International Guideline (EQUAP/NPIAP/PPPI; 2019) [38].
7. Surveillance of pressure ulcers: prevention and management (NICE; 2014, update 2018) [97].

3. Tõendusmaterjali lisaotsing otsustati teostada järgmistele kliinilistele küsimustele:

- 1. Kas kõigil lamatise tekkeriski või olemasoleva lamatisega patsientidele kasutada villavaipa või tavalist voodikatet lamatishaavandi ennetamiseks või progresseerumise aeglustamiseks?**
- 3. Kas lamatishaavandi mõõtmete muutuse hindamiseks kasutada või mitte spetsiaalset mõõdikut (joonlaud, mõõdulint, ruudukile, digitaalne fotoaparaat)?**
- 4. Kas kõigile nekrootilise koega kaetud III–IV staadiumi lamatishaavandiga patsientidele rakendada nekrootilise koe eemaldamiseks kirurgilist meetodit (kirurgiline nekrektoomia) või konservatiivset ravimeetodit (autolüütiline nekrektoomia, ensümaatiline nekrektoomia) lamatishaavandi kiiremaks paranemiseks?**
- 5. Kas kõigile nekrootilise koega kaetud III–IV staadiumi lamatishaavandiga patsientidele rakendada või mitte vaakumravi haavandi paranemise eesmärgil?**
- 6. Kas kõigile III–IV staadiumi lamatishaavanditega patsientidele rakendada või mitte plastikakirurgiat haavandi paranemise eesmärgil?**
- 7. Kas kõigile lamatishaavandiga patsientidele, kellel esinevad lamatishaavandi infektsioonitunnused, rakendada või mitte süsteemset antibiootikumravi lamatishaavandi kiiremaks paranemiseks?**
- 10. Kas kõigile operatiivset ravi läbivatele patsientidele rakendada operatsiooni ajal asendimuutust vs vahtmadratsit lamatishaavandi ennetamiseks?**